PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 96 (195) Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, poniedziałek 27 sierpnia 1928 r.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

POLSKA A ZSRR.

Izwiestja 25.VIII, nawiązując do komunikatu Pat'a o zapowiedzianem na połowę listopada r. b. zakończeniu procesu Wojciechowskiego, podkreśla, że rząd polski po raz pierwszy oficjalnie donosi o zamknięciu białogwardyjskich organizacyj terorystycznych. „Wszakże — dodaje dziennik — polska urzędowa agencja przemilcza ten fakt, że funkcje zamkniętego Komitetu rosyjskiego przejął rosyjski Komitet Opieki".

Sierp 19.VIII omawia otrzymywaną przez redakcję pisma korespondencję ze wsi. Korespondencja ta świadczy o rozpowszechnianiu pogłosek o wojnie pomiędzy Polską i ZSRR, o powrocie rządu sowieckiego do komunizmu wojennego i t. p. Pismo oświadcza, że pogłoski te rozsiewane są przez „kułaków", lecz nie zaprzecza istnieniu „niebezpieczeństwa wojny", które wynika, — zdaniem pisma, — „z obecnego położenia międzynarodowego, z wojowniczej polityki faszystowskiej Polski, konserwatywnej Anglji i zaborczej Japonji. Wojna jest — zdaniem pisma, — nieuniknona, lecz nie w najbliższej przyszłości.

ESTONJA A Z. S. R. R.

Izwiestja 24.VIII podaje wywiad estońskiego ministra Spraw Zagranicznych p. Rebane, udzielony prasie estońskiej. Rebane uważa, iż trudności, napotykane w zawarciu unji celnej pomiędzy Łotwą a Estonją, należy przedewszystkiem przypisać traktatowi handlowemu, zawartemu w swoim czasie przez Łotwę z Z. S. R. R. Oświadczenie estońskiego ministra ma — zdaniem dziennika dowodzić wrogiego ustosunkowania się rządzących kół Estonji do Z. S. R. R. Krok Rebane — według dziennika — jest wyrazem tego, że Estonja nie życzy sobie uregulowania stosunków ekonomicznych z Z. S. R. R. Dziennik powątpiewa, by polityka rządu estońskiego odpowiadała żywotnym interesom narodu estońskiego.

POROZUMIENIE ANGIELSKO - FRANCUSKIE A JAPONJA.

Izwiestja 24.VIII, nawiązując do wiadomości podanej w prasie francuskiej, o tem, że Japonja odnosi się przychylnie do porozumienia angielsko-francuskiego, podkreślają, że takie właśnie stanowisko Japonji jest samo przez się zrozumiałe. Japonja nie jest zainteresowana w sprawach europejskich i nie może mieć nic przeciwko wzmocnieniu sił lądowych Francji, tembardziej, że interesy japońsko-francuskie nie są rozbieżne. Z drugiej strony, zarówno Japonja jak i Anglja nie są zainteresowane w tym typie pancerników, na którym zależy Ameryce, posiadającej kolonje rozrzucone na olbrzymiej przestrzeni. Japonja — zdaniem dziennika wita porozumienie angielsko - francuskie dlatego, jeszcze, że jest ono skierowane przeciwko Ameryce i że w końcu doprowadzi do obostrzenia stosunków angielsko - amerykańskich a tem samem oddali od Japonji niebezpieczeństwo wspólnego angielsko-amerykańskiego frontu w sprawach chińskich.

ZSRR. A PAKT KELLOGG'A.

Izwiestja 25.VIII w związku z mającem nastąpić w Paryżu podpisaniem paktu Kellogga, zamieszcza karykaturę, zatytułowaną: „Z życia strusi", przedstawiającą strusia (t. j. pacyfizm), chowającego głowę pod pakt Kellogga w obliczu niebezpieczeństwa wojny, wyobrażonego w postaci lufy armatniej.

SPRAWY WEWNĘTRZNE.

ŻYCIE PARTYJNE.

Prawda 21.VIII omawia w art. wst. „cele proletarjatu i rozwój partji". Pismo wskazuje, iż zasadniczym celem zarówno klasy robotniczej, jak i warstwy rolniczej w ZSRR jest osiągnięcie ustroju socjalistycznego. Cel ten wymaga wzmocnienia potęgi partji komunistycznej, która jedynie osiągnąć może ten wielki cel. Lecz rozwój partji komunistycznej nie powinien być wyłącznie rozwojem liczebnym. Nie

chodzi o liczbę członków partji, lecz o socjalne oblicze organizacji partyjnej, która powinna być przedewszystkiem organizacją robotniczą. W ostatnich czasach liczba robotników w partji maleje. Jest to objaw niebezpieczny, któremu należy przeciwdziałać, rekrutując rzeczywiście zatrudnionych w przemyśle robotników w skład partji.

Sierp 16.VIII donosi, że komisje poborowe, które uskutecznić mają pobór rekrutów do armji czerwonej, rozpoczną pracę 1-go września r. b. Podczas poboru ludność ZSRR powinna przeciwdziałać dążeniom „kułaków", którzy usiłują przedostać się do armji czerwonej. Wszyscy obywatele sowieccy winni podczas poboru komunikować komisjom poborowym nazwiska wszystkich podejrzanych o „tendencje kułackie" osób, aby osoby te nie były wcielone do szeregów wojska sowieckiego.

SPRAWY NARODOWOŚCIOWE.

Zwiezda 17.VIII omawia sprawy narodowościowe w BSRR. Pismo donosi, że inspekcja robotniczo-włościańska w Mińsku zaznajomiła się ze stanem białorusinizacji partyjnych organizacyj komunistycznych w Mińsku. Stwierdzono, że dyrektywy białorusinizacyjne XV zjazdu partji nie zostały wykonane. Omawiając stosunek niektórych instytucyj sowieckich do języka żydowskiego, pismo potępia kolejowy wydział GPU w Mińsku, który odmówił przyjęcia korespondencji urzędowej w języku żydowskim, wysłanej przez prokuratora sowieckiego w Bobrujsku, żądając ponownego przesłania tej korespondencji w przekładzie rosyjskim.

SPRAWY GOSPODARCZE.

Izwiestja 22.VIII omawiają w szeregu doniesień z prowincji stan skupu zboża przez państwowe instytucje aprowizacyjne. Sytuacja przedstawia się pomyślnie w obwodzie Kubańskim, w którym nagromadzono w ciągu pierwszych trzech tygodni b. m. 75% planowanej ilości zboża. We wszystkich innych miejscowościach sytuacja przedstawia się o wiele gorzej. W okręgu Szewczenkowskim na Ukrainie cały wynik skupu wynosi 497 ton. Po skasowaniu nadzwyczajnych środków skupu zboża urzędnicy instytucyj aprowizacyjnych nie wiedzą, co mają czynić. Równocześnie roi się okręg Szewczenkowski od prywatnych kupców zboża, którzy współdziałają z zamożnym włościaństwem. W okręgu Kremienczugskim rynek zbożowy opanowany jest przez handel prywatny. Sowieckie instytucje aprowizacyjne nie są w stanie konkurować z tym handlem dla dwuch powodów: 1) urzędowa cena chleba wynosi 16 kopiejek za kilo, cena w handlu prywatnym — 45 kopiejek; 2) sowieckie instytucje aprowizacyjne nie posiadają na składzie materjałów budowlanych, narzędzi rolniczych i towarów bławatnych, zaś ludność sprzedaje zboże i chleb wyłącznie za te towary. Na Kaukazie północnym nagromadzono w ciągu pierwszych trzech tygodni b. m. 52% planowanej ilości zboża.

Prawda 21.VIII donosi, że w 1928/29 roku gospodarczym przewidywane jest w RSFSR wprowadzenie 7-godzinnego dnia pracy w 78 zakładach przemysłowych, które zatrudniają przeszło 63 tysiące robotników. Z tej liczby 15 zakładów i przeszło 15 tysięcy robotników znajdują się w Moskwie, 10 zakładów i przeszło 10 tysięcy robotników — w Leningradzie. Prócz tego 7-godzinny dzień pracy wprowadzony będzie we wszystkich przedsiębiorstwach przemysłu RSFSR, których budowa ukończona będzie w 1928/9 roku gospodarczym. Liczba tych zakładów wyniesie przypuszczalnie 42, liczba zatrudnionych w nich robotników przekroczy 7 tysięcy osób. Wprowadzenie 7-godzinnego dnia pracy w istniejących przedsiębiorstwach przemysłowych RSFSR będzie wymagało powiększenia liczby zatrudnionych robotników o przeszło 11 tysięcy osób. Dotychczasowe doświadczenie wskazało, iż wprowadzenie 7-godzinnego dnia pracy w sowieckim przemyśle bławatnym spowodowało obniżenie kosztów produkcji o 5 — 6%.

NOTATKI I INFORMACJE.

RÓŻNE.

Izwiestja 23.VIII podają, że ogłoszenie dekretu o konfiskacie nieruchomego majątku szlachty tubylczej w Kazakstanie wywołało w tym kraju niepokój. Potomkowie chanów i sułtanów kazakstańskich oraz drobna szlachta tubylcza, t. zw. bajowie, rozpowszechnili prowokacyjne pogłoski, które spowodowały niechęć części ludności w stosunku do władzy sowieckiej. C. K. W. sowietów RSFSR wysłał do Kazakstanu specjalną komisję, która wyjaśnić ma ludności powody konfiskaty majątku szlacheckiego i naprawić błędy, poczynione przez lokalne organizacje sowieckie w toku urzeczywistnienia postanowień dekretu.

Rul 21.VIII. donosi o licznych wypadkach terorystycznych aktów przeciwko urzędnikom i działaczom sowieckim na wsi w rozmaitych okolicach ZSRR, przytaczając szereg konkretnych wiadomości na poparcie tego twierdzenia.

Rul 17.VIII. donosi, że komisarz ludowy oświaty ZSRR Łunczarskij przybył incognito wraz z żoną, aktorką Rozenel, do Niemiec. Łunczarskij udaje się na kurację do Wiesbadenu.

Rul 15.VIII podaje, iż prezydjum C. K. W. sowietów RSFSR uchwaliło zwołanie XIV zjazdu sowietów RSFSR na dzień 5-go kwietnia 1929 r. Wybory delegatów rozpoczną się 1-go stycznia 1929 r. i trwać będą do 1-go kwietnia 1929 r.

ARTYKUŁY NIEUWZGIĘDNIONE.

Izwiestja 25.VII. Wyniki pracy spółdzielni konsumentów.

Zwiezda, 1.VIII. Podejrzane obietnice (o stosunku władz polskich do zagadnienia białoruskiego).

Ruś 15.VIII. Gdzie jest logika? (o stosunku państw zachodnich do ZSRR na tle przemówienia Bucharina).

Siegodnia 8.VIII. Akcja Cziczerina a pakt Kelloga. — Polska przygotowuje się do jubileuszu Tołstoja.

Zak. Gr. Prac. Dr., S. z. o. o., Nowy Świat 54, tel. 15-56 i 242-40

Drukowane na prawach rękopisu.